

בס"ד, ברוך הטוב והמיטיב, טבת תש"פ, להצלחת מעין פלא בן גילי ונדב, חזק ואמץ!

פרשת וארא

וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת-מַטְהוֹ, עַל-הַשָּׁמַיִם,
וְהוֹי נָתַן קָלֹת וּבָרָד, וַתִּהְלֹךְ אֵשׁ אֲרָצָה;
וַיִּמָּטֵר הִי בָרָד, עַל-אֲרֶץ מִצְרַיִם.
וַיְהִי בָרָד--וְאֵשׁ, מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד:
כָּבֵד מְאֹד--אֲשֶׁר לֹא-הָיָה כָמוֹהוּ בְּכָל-אֲרֶץ מִצְרַיִם,
מֵאֲזוּ הָיְתָה לְגוֹי.
(שמות ט, כג-כד)

הקב"ה ממטיר ברד על ארץ מצרים. זו המכה השביעית שנחתת על מצרים והיא במסגרת שלושת המכות שמטרתן היא: בעבור תדע, כי אין כְּמוֹנֵי בְּכָל-הָאָרֶץ. (שמות ט, יד).

גם בירושלים ירד ברד השבוע, אך מכת ברד הביאה ברד שונה לחלוטין. הברד המְכָה, הוא כדור קרח גדול בתוכו אש בוערת. ומתלווה לברד – קול.

כשאנו יושבים בבית בחורף ומתחיל לרדת ברד, אנו שמים לב מיד, מדוע? כי ברד עושה רעש. הנחיתה של כדורי הקרח על קרקע ומשטחים שונים עושה רעש. במכת ברד לא היה רעש אלא קולות. ואם נתבונן בדברי פרעה, נראה שהקולות הפריעו והפחידו אותו אפילו יותר מאשר הברד:

וַיִּשְׁלַח פְּרָעָה, וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם... הֲעֲתִירוּ, אֶל-ה', וְרַב, מִהֵיטָב קָלֹת אֱלֹהִים וּבָרָד; וְאֲשַׁלְּחָה אֶתְכֶם, וְלֹא תִסְפּוּן לַעֲמֹד (שמות ט, כז-כח).

מה שהפחיד פרעה היה "קולות האלוהים". קול הוא צליל, גל שנישא באויר ונקלט באיברי השמיעה שלנו. קול יכול להיות נעים והרמוני, קול יכול להיות מאיים ומעורר פחד או חלחלה. ויש קולות שאנו שומעים מתוכנו (מי ראה את הסרט "הקול בראש"?). הקול הפנימי שדובר בתוכנו, לפעמים מהלב ומהרגש, לפעמים מהראש ומהמחשבה. מהם "קולות האלוהים" שפרעה שומע?

הפעם הנוספת היחידה שבה מוזכר "קול אלוהים" היא בספר דברים, כאשר משה מספר לעם ישראל העומד להיכנס לארץ ישראל על מעמד הר סיני: הִשְׁמַע עִם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ-הָאֵשׁ, כְּאֲשֶׁר-שָׁמַעְתָּ אֶת-ה' וַיְחִי (דברים ד, לג).

האיחוד הפלאי של מים ואש במכת הברד, יצר קול שאותו יכול היה פרעה לשמוע, וממנו לא יכול היה פרעה להתעלם, קולו של מי שאמר והיה העולם. פרעה מכיר באמת שה' הוא בורא העולם (עד כה פרעה התכחש למציאות ה') ואומר: חֲטָאתִי הַפְּעָם: ה', הַצְּדִיק, וְאֲנִי וְעַמִּי, הַרְשָׁעִים (ט, כז), ומתחנן לפני משה שיפסיק את מכת הברד.

ליד שולחן השבת נשוחח על קולות שאנו שומעים – קולות פנימיים וחיצוניים, ומה גורם לנו להקשיב להם.

שבת שלום מגילי והמשפחה

פרוייקט שולחן ערוך לפרשה כולל את תמונת שולחן השבת של משפחת כ"ץ המעוצב בהשראת פרשת השבוע, ודבר תורה המתאים לשיחה משפחתית ליד שולחן שבת - <https://shabbatable.blog>